

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane mesečno 10— Din

za inozemstvo 20— „

Oglasi po tarifu.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/1

Telefon št. 72

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Upravišstvo:

Ljubljana, Prešernova ul. št. 54. Telef. št. 36.

Podružnice:

Maribor, Barvarska ulica št. 1. Tel. št. 22.

Celje, Aleksandr. cesta

Račun pri pošti, čekov. zavodn. št. 11.842.

Proglas demokratskega poslanskega kluba

AVTENTIČNE UGOTOVITVE RAZVOJA KRIZE. — RADIKALCI SO ONEMOGOČILI SPREJEM NUJNIM PREDLOGOV.

Beograd, 19. decembra. r. Demokratski poslanski klub je izdal danes sledeči komunikat:

«V želji, da pojasni javnosti razvoj dogodkov zadnje krize, ki se je končala s sestavo radikalne volilne vlade pod g. Pašićem, konstatira demokratski poslanski klub sledeče:

1.) Čim je bila z ostavko koalicijske vlade z dne 3. decembra otvorena vladna kriza, se je demokratski poslanski klub postavil na stališče, da je treba sestaviti novo poslovno vladno na stari bazi, a z omejenim delovnim programom, po katerem bi imela narodna skupščina pred razpustom rešiti samo zakone o invalidih, o uradnikih, o agraru in o kmetijskih kreditih ter novelo k stanovanjskemu zakonu. Nato bi se moglo preiti na volitve. Podpredsednik demokratskega kluba Andra Radović je obvestil g. Pašića kot mandatarja krone o tem sklepu demokratskega kluba, naglašujoč, da je bil sklep soglasen.

2.) G. Pašić si je, tolmačeč svojevoljno notranje razmere v demokratskem klubu, ustvaril prepričanje, da obstojata v klubu dve skupini, ki vodita dve politiki, in je iz tega sklepal, da bi bila poslovna vlada nesposobna za izvedbo imenovanih zakonov. Demokratski poslanski klub je zaradi tega poleg ustenih sporov klubovega podpredsednika Radovića g. Nikoli Pašiću izdal še poseben komunikat, v katerem naglašuje popolno solednost kluba glede določene navedenih zakonov. Za vsakega človeka je moralo po tolikih izjavah biti torej jasno, da vztraja demokratska stranka kot celota neomahljivo na svojem programu in na deklaracijah svojega kongresa ter resolucijah, v katerih se je stalno naglašalo, da temelji njena politika na čuvanju vidovdanske ustave, ki je v veliki meri njeno delo.

3.) Predsednik skupščine dr. Lukinić je pri obveščanju kralja predlagal, naj se sestavi nova vlada na podlagi koalicijske med radikali in demokrati za rešitev

imenovanih zakonov. Tega stališča predsednik skupščine dr. Lukinić nikdar ni opustil, ampak je jamčil za delovnost skupščine, ako radikalna stranka sprejme ta delovni program.

4.) Kljub temu, kar je gori navedeno, je g. Pašić, da bi sestavil radikalno vladno, poročal kralju še dalje o razkolu v demokratskem klubu in je končno radikalni klub izdal komunikat, v katerem odklanja koalicijsko z demokrati.

Na ta način je radikalna stranka svojevoljno in zavestno razbila široko akcijo za ohranitev vidovdanske ustave in zlomila režim, ki je, naslanjajoč se na dve veliki in dve mali parlamentarni skupini, imel v skupščini solidno večino. Nova volilna vlada se naslanja na neznanatno manjšino, ki ni dobila v narodu niti četrtine glasov. Avtoriteta države, zasnovane na vidovdanski ustavi, je s tem znatno oslabiljena. Radikalna stranka je v namenu, da dobi oblast v svoje roke, zaradi strankarskih ciljev onemogočila rešitev najvažnejših vprašanj, od kojih je odvisen razvoj države. Invalidi ne bodo dobili pravičnejše podpore, ki jim jo dolguje država, uradniki ostanejo brez garancij za svoje pravice in brez izboljšanja svojega materialnega položaja, agrarno vprašanje je v rokah partizanov, kar je izvor številnih zlorab, masa naroda še dolgo ne dobi podpore za razne kredite, med stanovanjskimi najemniki in stanodajalci se bodo neznanosno povečali spori.

Demokratski klub smatra, da je s to rešitvijo krize uveden režim manjšine brez kontrole in plemenski režim, ki bo še bolj razvnel strankarske strasti in izval mržnjo med posameznimi deli naroda, kar bo globoko pretreslo državni organizem. Da je bilo zadržanje radikalnega kluba napram vidovdanski ustavi določeno, dokazuje najbolj dejstvo, da se nahajajo v Pašićevi volilni vladni Protiviki pristaji, ki ne morejo tvoriti jantva za čuvanje ustavnih pridobitev.

Pašić z novo vladno v zagati

PAŠIČEV MANDAT SE JE GLASIL NA SESTAVO KOALICIJSKE VLADE. — TENDENCIJOZNA POROČILA O TAJNIH POGAJANJH PAŠIČA S PRIBIČEVIĆEM.

Beograd, 19. decembra. g. Ciovarićev «Beograjski dnevnik» prinaša v današnji številki članek pod naslovom «Kabinet Pašića pred padcem», v katerem opozarja na težaven položaj, ki se v njem nahaja Pašićeva vlada. Med drugim pravi, da nekateri parlamentarci menijo, da je Pašić o priliki svojega poročanja kroni postal nekorektno. Pašić je kroni gotovo trdil, da bo njegova volilna vlada koalicijska vlada, v katero vstopijo muslimani in SKS. Glede razgovorov z demokratskim klubom je Pašić pred krono trdil, da se z njim ne more pogajati, ker vodi dve politiki, zato pa da stopijo v njegovo vladno muslimani in slovenski kmetijci, kakor tudi nekateri predstavniki Hrvatov. Njegovi računi pa se niso obnesli. V parlamentarnih krogih se posebno komentira iznenadenje krone, ker v radikalni volilni vladni ni niti muslimanov niti slovenskih kmetijcev.

Beograd, 19. decembra. r. Današnja «Politika» objavlja članek z naslovom «Pod novo vladno», v katerem pravi, da se v parlamentarnih krogih razširjajo vesti o vstopu Pribičevićeve skupine v Pašićevo volilno vladno, in izjavja nato: «V tem pogledu prihaja v poštev dolg razgovor kralja s Pribičevićem v Oficirskem domu. Kralj je govoril nad pol ure s Pribičevićem, dočim so morali člani nove vlade čakati na konec tega razgovora.» «Vreme» poroča pod naslovom «Pred rekonstrukcijo Pašićevega volilnega ka-

bineta» o tajnih pogajanjih Pašića s Pribičevićem in o Pašićevem mandatu za ožjo koalicijsko ne pa za homogeno radikalno vladno.

Vse te vesti so po informacijah našega dopisnika netočne in lansirane od radikalcev z namenom, da bi ustvarili med demokrati zmešnjavo.

Današnje popoldanske «Novosti» prinašajo povodom poročil o tajnih pogajanjih med Pašićem in Pribičevićem izjave nekaterih voditeljev radikalne stranke, ki vsi soglasno zatrjujejo, da so vse vesti o razgovorih med Pašićem in Pribičevićem popolnoma izmišljene.

Muslimani se še pogajajo.

Beograd, 19. decembra. g. Časopisje se bavi z vestmi, da se minister Pribičević trudi, da se znova prične s Pašićem pogajati glede vstopa v vladno. Nekateri listi trdijo, da so to osebne ambicije Svetozara Pribičevića, dočim menijo drugi listi, da so te vesti nov trik Nikole Pašića, da bi s tem pritiskal na muslimane, da se definitivno odločijo, ali vstopijo v njegovo vladno ali ne. Muslimani se namreč še vedno niso jasno izrekli glede vstopa v volilno Pašićevo vladno. Kakor doznava vaš dopisnik, so danes poslali na novo formulirane zahteve ministrskemu predsedniku Pašiću. V prvi vrsti zahtevajo izplačilo zaostalega haka, potem dva mandata v vladi ter še nekatere manjše zahteve.

Nevzdržno stališče vlade v finančnem odboru

IZIGRAVANJE URADNIŠKEGA VPRAŠANJA.

Beograd, 19. decembra. g. Politični položaj se pod novo vladno vedno bolj poostrejuje. Na seji ministrskega sveta, kateri je prisostvoval novi finančni minister, se je govorilo o novem finančnem odboru, ki se je včeraj konstituiral in v katerem so se ujediniile vse skupine razen radikalcev. Ta finančni odbor bo tudi delež sklepal o vseh državnih kreditih, in sicer tudi za časa volilne dobe.

Z ozirom na to so imeli danes dopoldne radikalni ministri v ministrskem predsedništvu daljšo konferen-

co, na kateri so razpravljali o položaju vlade. Treba je bilo razjasniti stališče, v katerega je zašla nova vlada radi novo konstituiranega finančnega odbora, v katerem ima opozicijska velika večina. Ministrski predsednik Pašić obeta v vseh časopisih uradnikom 13. plačo, akoravno finančni odbor o tem še ni razpravljaj, vsled česar je razvidno, da so ta obetanja le sredstvo za doseg ugodnega razpoloženja za novo politično konstelacijo.

Poljska si izvoli danes novega predsednika

POPOLNA NEGOTOVOST IZIDA VOLITEV. — VSI SE BRANIJO KANDIDATURE.

Varšava, 19. decembra. ud. Poljska javnost stoji že danes v nervoznem pričakovanju, kako bodo izpadle jutrišnje volitve novega državnega predsednika. Negotovost je ravno tako velika, kakor je bila pri zadnjih volitvah. Ako bi hotel kandidirati Pilsudski, bi bila njegova izvolitev zagotovljena. Odklonil pa je kandidaturu, ravno tako kakor tudi popularni novi ministrski predsednik general Sikorski.

Tudi grof Zamojski, ki je bil pri zadnjih volitvah kandidat desničarjev, sedaj kandidaturu odklanja. Desničarji so se zato obrnili na Witosza, naj kandidira ali on sam ali pa postavi kandidata iz svoje stranke, ker bi mogla na njega pristati tako levica kakor desnica. Witosz pa je izjavil, da na to ne more pri-

stati, ker je njegova stranka že sklenila da bo podpirala levičarskega kandidata. Levica je poskušala pridobiti za kandidaturu sejmškega maršala Rataja, a tudi ta ponudba ni prevzel, tako da stopa v ospredje zopet Wojciechowski, ki je že pri zadnjih volitvah bil resen kandidat. Podpirajo ga tudi socialisti, ki bi radi pridobili zanj narodne manjšine. Vendar pa ima Wojciechowski poleg besnega odpora desnice računati tudi z antipatijami v levičarskih vrstah, tako da je njegova izvolitev zelo dvomljiva.

Kljub skrajni napetosti ima nova vlada položaj popolnoma v svojih rokah. Njene energične odredbe so v polni meri dosegle svoj namen, tako da vlada v celi državi popoln mir in red.

Pred odločitvijo v dardanelskem vprašanju

NOVI TURŠKI PROTI PREDLOGI. — RUSIJA VEDNO BOLJ OSAMLJENA.

Lausanne, 19. decembra. ud. Na današnji seji komisije za ruske zadeve je lord Curzon v imenu zaveznikov odklonil nadaljnjo razmatranje ruskih in turških protipredlogov v dardanelskem vprašanju in izjavil kategorično, da mora na jutrišnji seji pasti definitivna odločitev. Sklepal je to sejo za 9. uro dopoldne. Turki so zahtevali, naj se jim da vsaj 24 ur časa, a Curzon je to odklonil. Po kratkem posvetovanju s francoskim delegatom Barrerom in italijanskim delegatom Garrolijem pa je naposled odgodil sejo na jutri popoldne ob 4. uri.

Lausanne, 19. decembra. s. Na današnji seji komisije za morske ožine je objasnili lord Curzon spremembe, ki so jih sklenili zavezniki na prvotnem načrtu glede tonaže ladij, ki vozijo skozi Dardanele, dalje glede kontrole s strani Turčije, glede demilitarizacije nevtralnega ozemlja, glede turške pravice do prekoračenja nevtralnega ozemlja in glede delokroga komisije za morske ožine, ki bo uradovala pod nadzorstvom Zveze narodov. Najvažnejšo spremembo patvo rijo garancije za Carigrad, ki naj pride tudi pod vodstvo Zveze narodov. Curzonu je pritril Barrere, ki je naglašal mirovne težnje zaveznikov.

Nato je sporočil Izmet-paša, da bo tudi Turčija predložila svoj protipredlog, ki razpravlja predvsem vprašanje demilitarizacije nevtralnega ozemlja in vprašanje svobode morskih ožin. K predlogu lorda Curzona je pripomnil, da bi priznala Turčija nevtralnemu ozemlju le pod pogojem, da s tem ne bi bila prikrajšana glede svoje obrambne sile. Zahteval je poleg tega, da se Marmarsko morje iz-

loči iz pojma morskih ožin in da se zavaruje turška meja v Traciji. Otok Lemnos ne sme postati pod nobenim pogojem oporišče grškega brodograja.

Čiherin, ki je že včeraj izročil svoj protipredlog, je poudaril, da ga sprejema prvotnega projekta zaveznikov le potrjuje v prepričanju, da je ta projekt naprjen predvsem proti Rusiji. Garancije za Carigrad so nezadostne, ker tako Turčijo lahko zavezniki veak trenutek napadejo. Končno je Čiherin protestiral da so bili Rusi izključeni od pripravljanih posvetovanjih, in je zahteval temeljito predstavljanje ruskega protipredloga.

Lord Curzon je odgovoril, da so vsi zavezniki pripravljeni pomagati Rusiji in da je podobno razmatranje ruskega in turškega protipredloga v komisiji nepotrebno. Zavezniki bodo vzeli oba predloga na znanje in sporočili jutri svoje naziranje.

Na današnji seji se je splošno opazalo, da se je pač Čiherin v svojih izjavah ponovno sklicoval na turške interese in v njimi utemeljeval ruske zahteve, da pa Izmet-paša v celnem svojem govoru ni niti enkrat omenil Rusije in ruskih zahtev. Ni nobenega dvoma več, da so se Turki izneverili Rusom in da hodijo svoja pota, ker se nadejajo, da bodo mogli doseči potom direktnih pogajanj z Anglijo več, kakor bi mogli izsiliti s pomočjo Rusov. Ta očitvena osamljenost vpliva vidno depimirajoče na ruske delegate, ki nastopajo sedaj v Lausanni mnogo manj samozavestno kakor so nastopali na primer na genovski konferenci.

Ustanovni zbor madžarskih fašistov

Beograd, 19. decembra. r. Iz Budimpešte se poroča, da se je včeraj v zgradbi okrožnega načelstva vršilo veliko zborovanje madžarskih fašistov, na katerem so bila sprejeta pravila fašistovske stranke in izvoljen nov odbor. Za predsednika je bil izvoljen ministrski svetnik Pal Jacskofics. Na zborovanju so med drugim govorili bivši predsednik vlade Friedrich, poslanec Kornjanskzy in neki Dinics. Govori so bili predvsem naperjeni proti židom.

Novi poboji v Italiji

Turin, 19. decembra. u. Zadnje dni je prišlo zopet do spopada med fašisti in komunisti. V nedeljo so komunisti napadli več fašistov, pri čemer so enega ubili. Fašisti so mobilizirali svoje naskakovalne čete in napadli v ponedeljek delavsko borzo. Komunistični poslanec Pagelli je bil težko ranjen, en komunist ustrelen in enajst drugih oseb težko ranjenih. Mnogo komunistov je aretiranih.

NOVI ITALIJANSKI POSLANIK V BEOGRADU.

Beograd, 19. decembra. r. Novi italijanski poslanik marki Negrotti je danes posetil zunanega ministra dr. Ninčiča, Gavrilovića in Nešića. V nedeljo bo v svečani avdijenci izročil kralju svoja akreditivna pisma.

ZADNJE ANGLEŠKE ČETE ZAPUSTILE IRSKO.

Dublin, 19. decembra. l. Včeraj so zadnje angleške čete zapustile Irsko. Angležem naklonjeno občinstvo jim je priredilo burne ovacije.

KANDIDATI ZA NASLEDNIKA POSLANIKA KALINE.

Praga, 19. decembra. u. Za naslednika umrlega beograjskega poslanika Kaline pride v poštev v prvi vrsti narodnosocijalistični poslanec dr. Uhlir. Med kandidati se imenujeta tudi legacijski svetnik Matejiček in generalni konzul Svagrovski.

NOVI MADŽARSKI ZUNANJI MINISTER.

Budimpešta, 19. decembra. u. Državni upravitelj Horthy je podpisal ukaz, s katerim se imenuje justični minister Daruvar, ki je že doslej vodil zunanje ministrstvo, za zunanjega ministra. Daruvar pa obdrži še naprej tudi justični portfelj. Ukaz bo izšel jutri v uradnem listu istočasno z ukazom o sprejeti demistiji zunanega ministra Banffyja.

Borza dne 18. dec.

Zagreb, devize: Dunaj 0.1375 - 0.1425 Berlin 1.55 — 1.75, Pešta 3.65 — 3.95 Bukarešt 49.25 — 50.75, Milan 378 — 382, London 347.50 — 352.50, Newyork 75.50 — 76.50, Pariz 547.50 — 552.50 Praga 228.50 — 231.50, Švica 1445.50 — 1555, Varšava 0.55 — 0.65, valute: dolar 74.50 — 75.50, avstr. krone 0.14, madž. krone 3.65 — 3.95, levi 52 — 54, leji 50 marke 1.55 — 1.75, lire 374.50 — 378 poljske marke 0.55, elektri: Jadranska banka 350, Ljublj. kredit. banka 200, Slavenska banka 102.50 — 103.50, Trbov. prem. družba 315 — 325.

Beograjska borza je bila radi praznika sv. Nikole zaprta.

Curli: Berlin 0.07375, Newyork 527.25 London 24.50, Pariz 39, Milan 26.95, Praga 15.07, Budimpešta 0.2275, Zagreb 1.45 Bukarešta 3, Varšava 0.0325, Sofija 4 Dunaj 0.0075, avstr. žig. krone 0.0076.

KRALJEVO SOŽALJE OB SMRTI POLJSKEGA PREDSEDNIKA.

Beograd, 19. decembra. r. Adjutant Nj. Vel. kralja podpolkovnik Dimitrijević je posetil včeraj poljsko poslašništvo v Beogradu in mu s strani kralja izrazil svoje sožalje glede tragične smrti pokojnega predsednika poljske republike dr. Narutowicza.

NOVI POMOČNIK FINANČNEGA MINISTRA.

Beograd, 19. decembra. r. Za pomočnika finančnega ministra bo imenovan dosedanji šef bančnega oddeljenja v finančnem ministrstvu g. Nikola Radosavljević.

STINNES PRIDE V BEOGRAD.

Budimpešta, 19. decembra. r. Stinnes, ki se mudi sedaj v Budimpešti, odpotuje od tu v Beograd in Bukareš

Pismo iz Beograda

Beograd, 18. decembra.

Kriza je končana. Novi Pašićev kabinet je zaprišćen i radikalci su prevzeli svo odgovornost. Že podjio uradnike drugega misljenja iz ministarstva in pretjio, da bo v par tednih aparat čisto njihov. Da imamo v kabinetu kot nekaj okrašek po enega Hrvata in Slovenca «Landsmann-ministra», to na stvari nič ne izpreminja. Čast gg. Župančić in Supilu, a izbrana sta tako, da se vidi, da sta samo na vid. Niti resora jima niso dali, tako da sta reveža res usmiljena vredna. A koncepcija radikalstva je zadeta: Hrvatska i Slovenska «tudi želita» da sta «zastopani» v ministrskem svetu, in zato se jima daje pristop v obliki mest brez portfelja...

Izenadenje na novo situacijo je v Beogradu ogromno. Javnost ni ali vsaj se ni pričakovala, da pride radikalni režim. Pričakovale je, da bo krona poskušala še z drugo najjačjo stranko; če pa to ne pojde, da bo zvala političarje vseh strank na konsultacijo, in če to vse ne prinese izhoda, potem pride šele skrajnost. Pot pa je skrajšana na način, ki zvrča več odgovornosti na mesta, *katerim bi bilo boljše, če bi nosila odgovornosti čim manj.*

Zanimivo je opazovati refleksije preobrata na razne stranke. Prvo, kar se je čulo, je bilo: opozicijska fronta, enotnost opozicijskih strank, da se zruši radikalne. Obenem se je čul glas po etnoti «prečanski» fronti. Med tem ko demokrati-Srbijanci rolnijo in se jeze, so demokrati iz «preka» manj zadeti, češ da jim je lažja odgovornost, ki so jo itak težko nosili. Vidi se pri srbskih politikih priznanje, da je bila zagrebška poteza najmočnejši curek na izsušeni min radikalcev in da je zagrebški kongres radikalom popravil, kar jim je prej skvaril. Pri «prečanih» pa zadovoljstvo, da se izkazuje, da je bila njihova taktika prava.

Vse rekriminacije pa postajajo neplodne in se izgubljajo, kajti poslanci drug za drugim uhajajo v svojo ožjo domovino. Seja skupščine, če bi se vršila danes ali jutri, bi bila brez «kvoruma», kar pa je sicer za veljavnost razpustitvenega ukaza vseeno. Tudi če se seja vrši šele po novem letu, ni verjetno, da bi smrtno obsodbo prve jugoslovanske skupščine poslušal velik broj svvedov.

Težavno je bilo stališče narodnih Muslimanov in slovenskih «kmetlicev». Prvi se niso preleteli ostanka odškodnine za «hak» v znesku 30 milijonov dinarjev in je res tragično, da bi morali oditi sedaj, ko so se v korist svojih volilcev sprli s tovariši pod vodstvom g. Spaha ravno zato, da ves ta hak rešijo svojim volilcem. Zato se kolebajo, vendar četudi omagajo, to ne more prav nič menjati značaja kabineta. Brez demokratov je vsaka mala stranka, ki se pridruži vladi, pritlikavica brez važnosti. (Op. ured.: Med tem so se tudi muslimani odločili proti vladi.)

To in še marsikatero drugo dejstvo je dalo misliti tudi slovenski kmetijski stranki, da je izjavila, da ne more iti zraven. Odgovornost je bridka stvar, posebno v današnjih časih, ko ljudje neznaupni in nervozni iščejo krivcev, kjer jih ni. Na širokih plečih demokratske stranke, so se razbijali valovi nezadovoljstva, ki je ona zanj nosila odgovornost, da si je bila brez krivde. Zdaž šele razvidijo premnogi, kaj je značila demokratska stranka tej državi.

Modro so ukrenili poslanci SKS, da so se ognili nadaljni odgovornosti. Marsikaj bi bilo težje, če bi oni sedeli v vladi, vsi drugi pa izven nje. In marsikaj v konstelaciji strank se bo moglo razvijati drugače v tej razdrapani Sloveniji, ko se bodo vsi Slovenci skupno počutili v opoziciji.

Vse te stranke stoje z ozirom na bodoče volitve pred velikimi odgovornostmi. Morale se bodo odločiti v vprašanju: ali se kollejo še naprej radi državnopravnih vprašanih, ki v praktični politiki niso odločilne važnosti za široke mase našega ljudstva, ali pa se znebljo državnopravne epidemije, ki je prilazna čez Kolpo in Sotlo in se lotijo dela za praktične potrebe našega ljudstva, ki je nezadovoljno, ker se narodu vsiljuje kamen državnopravnih kesel, mesto kruha ekonomskega in socialnopolitičnega zakonodajstva.

Dinar in devizni promet

Tečaj dinarja pada nevdržema. Ko se je dinar popravil in je izgledalo, da se bo mogel držati na gotovi višini, so nas mnogi naši sosedje gledali z zavistjo in bili prepričani, da se naša država že bliža končni ureditvi svojega valutnega problema. Danes je položaj drugačen in gledamo mi z zavistjo, kako se bliža avstrijska krona stabilizaciji in kako se popravlja nemška marka, ki je kazala še pred kratkim znake težke bolezni.

Kaj je krivo tako nepričakovanemu padanju dinarja? Ako pustimo na strani vse občne vzroke, zakaj je valuta sploh slaba, bo pač menda krivo nenadnemu padcu to, da se Plavšićev načrt ni izvajal dovolj odločno in dosledno. Že odkritje v nekaterih bankah potrjuje, da so te banke s špekulacijami njegov načrt močno križale. Na drugi strani pa izgleda, da se je proti Plavšiću iz gotove strani zelo intrigiralo, kar je gotovo tudi oviralo njegovo akcijo. Teško je reči, ali je bil Plavšićev program za izboljšanje valute več ali manj primeren. Dokler se je dosledno izvajal, je kazal uspehe. Poznejši neuspehi pa gotovo ne izvirajo samo iz pomanjkanja dolarjev. S staro vlado sta odstopila tudi finančni minister dr. Kumanudi in njegov pomočnik Plavšić, s čimer preneha Plavšićeva akcija in tudi njegov devizni pravilnik ne bo stopil v veljavo.

Novi finančni minister dr. Milorad Stojadinović se je svoječasno kot direktor Srbsko-angleške banke zelo odločno zavzemal za svobodno denarno trgovino in je, kakor izgleda svojim prejšnjim načelom ostal zvest. Iz depeše, ki jo je poslal predčrevrščkim novi finančni minister zagrebški borzi, se da sklepati, da se bodo omejitve denarne trgovine znatno omilile in končno popolnoma odpravile. Depeša, podpisana od borznega komisarja Ceranića se glasi:

«Gospod finančni minister dr. Milorad Stojadinović mi je naročil, da Vam sporočim nastopno: 1.) Gospod minister izroča najprej pozdrave svojim dosedanjim tovarišem in vsem zagrebškim gospodarstvom, na katerih sodelovanje v korist splošnega gospodarskega in finančnega napredka našega celokupnega naroda računa. 2.) Za današnje in jutrišnje borzo vzdržuje g. finančni minister dosednji način poslovanja in vse določbe, ki so bile izdane od poprejšnjega finančnega ministarstva za borzo od 15. t. m. — čeprav se g. minister ne strinja s tem načinom poslovanja in s temi določbami. 3.) G. minister bo takoj podvzel mere za spremembo dosedanjega pravilnika na borzi. Seveda ne želi, da bi se to s spremembo povzročile zmede, kajti on je naziranja, da bi bili takšni skoki v naši valutni politiki škodljivi za razvoj našega narodnega gospodarstva, posebno za našo izvozno in uvozno trgovino ter za našo domačo industrijo. 4.) Od srede, to je od 20. t. m. naprej, se bo na borzi poslovalo po novih določbah, ki bodo v glavnem znaten korak k svobodni poslovanja, ker današnji položaj na borzi s službeno diktiranimi in fiktivnimi kurzi ne more nadalje obstajati.»

Iz te depeše je razvidno, da bo stopil že danes v veljavo novi devizni pravilnik, ki bo uvažal svobodnejše poslovanje z devizami in valutami. Na borzi je bilo gornje sporočilo od prisotnih članov sprejeto s splošnim zadovoljstvom.

Politične beležke

— Napredno politično in gospodarsko društvo za vodmatski okraj v Ljubljani ima danes, dne 20. decembra ob pol 8. zvečer redno sejo. Ker je dnevni red velevažen, prosimo točne in zanesljive udeležbe. Seja se vrši v društveni knjižnici, Bohoričeva ulica 9. — Odbor.

— Demokratska skupščina v Križevcih. V nedeljo se je vršila v Križevcih (severovzhodno od Zagreba), bivši trdnjavi radičevcev, skupščina demokratske stranke, ki je v vsakem pogledu sijajno uspešla. Udeležilo se je nad 600 ljudi. Na skupščini so poročali narodni poslanci: dr. Srgjan Budisavljević, Večeslav Wilder in Tomo Rudić. Skupščina se je udeležilo tudi okoli 50 radičevcev, ki so iz-

prva izvajanjem govornikov ugovarjali, ob sklepu pa povsem odobrvali sprejete resolucije. Radiča torej zapuščajo nekdanje njegove ovčice kar v trumah.

— O Zarku Miladinoviću, dolgotrajnem ministru za pošto, brzojav in telefon, pripovedujejo beograjski listi sledečo zgodbo: V soboto proti večeru je gosp. Miladinović doživel malo nezgodo. V fraku in cilindru pripravljen za prisego, si gosp. minister ni bil na jasnem, ali se ceremonija vrši v dvoru ali v ministrskem predsedništvu. Obrnil se je torej telefonično na ministrsko predsedništvo ter prosil za obvestilo, kdaj in kam naj pride k prisegi. — Odgovor je bil kratek in točen: «Oprostite, gosp. Pašić Vas tokrat žal ni uvrstil v ministrsko listo...» Plaisirchen!

— «Zmaga reakcije.» Pod tem naslovom (Der Sieg der Reaktion) priobčuje «Marburger Zeitung» uvodnik, v katerem opisuje potek zadnje krize in intrige, ki se jih je posluževala radikalna stranka v dosegu svojega cilja: prevzemanja vlade v lastne roke. Članek je zelo informativen in se konča tako: — le: «Velesrbska misel proslavlja svoj na kratko odmerjeni triumf. To je zmaga reakcije. Pa navzile temu vidimo mi v tem važnem dogodku v naši notranji politiki samo zadnji, krčevit vzpon temne sile, ki hoče ovirati misel narodnega edinstva, da bi še enkrat zasijala velesrbska misel. Radikalna stranka je v vedno rastoči gospodarski krizi za krivila zločin s tem, da je razvila zaostav separatizma v času, ko bi bila edina rešitev iz brezplodnih plemenitih bojov v vse obsegajoči ideji narodnega edinstva. Ampak pričakovanje, da bo možna jugoslovanska ideja pri volitvah premagala navzile uspehim radikalnim intrigam radikalno separatistično domišljavost, nam dopušča mirno gledati v oči dogodkom, ki bodo sledili.»

— Politika na mariborskem magistratu. Često smo že imeli priliko poročati o čudni politični zvezi klerikalcev in socialistov v mariborskem občinskem svetu. Relativno večino imajo socialisti (17 mandatov), situacijo pa obvladujejo njihovi zavezniki klerikalci s 7 mandati. Klerikalni občinski odbornik dr. Leskovar ima celo kalcij zopet javen ljudski shod, na kmetno zastopstvo v svojih rokah. V svojem časopisu in na shodih so pa klerikalci napram magistratu v vedni opoziciji. V pondeljek so imeli klerikalci zopet javen ljudski shod, na katerem so kar trije klerikalni občinski odborniki udrihali po socialističnem gospodarstvu, katero so doslej skupno vodili s socialisti. Še krepkejšo ofenzivo obljubljajo pri proračunski seji v četrtek zvečer. Takih političnih vezi je menda kje drugje težko najti.

Prosveta

Ljubljanska drama.

Sreda, 20.: «Živi mrtvec». E. Četrtek, 21.: «Kralj na Betajnovi». B. Petek, 22.: «Svatba Krečinskega». E. Sobota, 23.: «Idiot». Začetek ob pol 8. C. Nedelja, 24.: Zaprtlo.

Ljubljanska opera.

Sreda, 20.: «Mefistofeles». Izv. Četrtek, 21.: «Mefistofeles». A. Petek, 22.: «Madame Butterfly». Gostovanje gospe Ade Poljakove. C. Sobota, 23.: «Sevski brivci». D.

Mariborsko gledališče:

Sreda, 20.: «Prodana nevesta». Izv. Gostuje g. Knittel, član zagrebške opere.

Akademija mariborskih gimnazijcev, ki so jo priredili v nedeljo popoldne v narodnem gledališču v proslavo rojstnega dne kralju Aleksandru, je prav lepo uspela. Gledališče je bilo do zadnjega kotička napolnjeno. Program je bil pester in večinoma zelo srečno izbran. Le nekaj točk je bilo pretežkih za mladino zlasti «Orest» bi bil lahko izostal. Recitacijo in pevski nastopi so ugajali. Orkester pod vodstvom Bajleja je lahko ponosen na svoj uspeh. Mladina pa je najbolj uživala ob baletnem nastopu dijak Mlakarja, ki je moral ponovno nastopiti. Bi-

lo bi zeleli, da tudi drugi zavodi posnemajo gimnazijce z enakimi prireditvami. Ruski slikar v Mariboru. V mali dvorani Narodnega doma v Mariboru je otvoril v nedeljo razstavo svojih slik umetniški slikar, ruski grof Balman, ki je razstavil 40 slik. O razstavi bomo še poročali.

«Slovenska moderna umetnost». Narodna Galerija v Ljubljani je izdala za Božič mapo «Slovenska moderna umetnost», ki vsebuje v 27 krasnih umetniških reprodukcijah našo moderno v podobi. Opremljena je mapa za današnje razmere naravnost luksuriorno; umetniško je izvršil svetlotisne reprodukcije zavod Jaffe na Dunaju po slikah Subicev, Azbeta, Petkovška, Groharja, Vesela, Kobiloce, Jakopiča, Jame, Sternena, Tratnika Vavpotiča, Avguste in Saše Santel ter O. A. Kosa. Uvod je napisal izdaj vseučilišni profesor Izidor Cankar. To lepo delo si mora nabaviti vsaka slovenska hiša, mapa ne sme manjkati na mizi nobenega našega salona ali društvenega lokala; sicer pa se dajo posamezni listi dejati tudi v aparten okvir in se obesiti na steno, kjer tvorijo lep umetniški okras sobe. Mapa stane samo za božični čas — za nedelane Galerije 30 Din, vezana 36 Din, za člane pa 20, oziroma 26 Din. Dobi se v vseh ljubljanskih knjigarnah, člani pa jo naročajo pri Narodni Galeriji. Ta cena je za to razkošno delo, ki je prvo te vrste pri nas, gotovo nizka. Po novem letu se mapi cena zviša. Ne zamudite torej lepe prilike!

Pevski kolekar 1923. Zveza slovenskih pevskih zborov naznanja, da je Pevski kolekar za leto 1923 dotiskan. Cena izvodu 10 Din. Kolekar razpolaga Zvezna knjigarna v Ljubljani, Marijin trg 8. Ne le zaradi zanimive vsebine, marveč tudi za to, da se pokrjuje ogromni stroški izdaje, je dolžnost vsakega pevca in vsake pevke, da si ga omisli. Društva in zbori naj kolekar naroče za vse svoje člane obenem, da si na ta način ohranijo nekaj poštinih stroškov.

Sport

Nedeljske nogometne tekme v Zagrebu. V nedeljo so se igrale v Zagrebu vse napovedane prvenstvene tekme. Največje zanimanje je vladalo za tekmo Hašk : Concordia, ki je bila odločilna za končevalno odločitev glede prvih treh mest v prvenstveni tabeli. Kakor poudarjajo zagrebški listi pa ni šlo le za to, temveč v prvi vrsti za dokaz, katero moštvo je boljše. In Concordija je pri nedeljski tekmi dokazala, da je danes najboljša moštvo ne le Zagreba, temveč cele naše Jugoslavije. Premagala je oficijelnega prvaka Haška s 3 : 0 (0 : 0). — Ostali izidji v Zagrebu: Croatia : Slaven 2 : 0 (0 : 0), Grafika : Uskok 3 : 1, Atena : Južna železnica 1 : 0.

Občni zbor S. K. Iirije v Ljubljani se vrši v sredo, dne 20. decembra ob 7. zvečer v verandi na Južnem kolodvoru in ne kot je bilo prvotno poročano v torek v dvorani akad. dr. «Jadrana». Tajnik.

Objave

* Protestni shod hišnih posestnikov v Ljubljani se vrši v četrtek, dne 21. t. m. ob 7. uri zvečer na verandi hotela «Union». Na shodu se bo protestiralo proti predloženi stanovanjski novi, stanovanjskemu pravilniku, kateri v nekaterih točkah ni v skladu s stanovanjskim zakonom. Nadalje se bo ugovarjalo proti nameravanim povišanjem državnega hišnega davka kakor tudi proti sedanjim naredbi o pobiranju občinske davčine na nezazidane parcele v Ljubljani, s katero se je mnogo ljubljanskih posestnikov krivično obremenilo. V očigled tako važnim stanovanjskim zadevam pričakuje prav obilne udeležbe društveni odbor.

* Društvo «Soča» v Ljubljani vabi svoje člane in prijatelje na predavanje, ki se vrši v soboto, dne 23. t. m. v salonu «Pri levu». — Predava gospod Karel Mahkota o «neodrešni domovini» (Primorski in Koroški) s sklopičnimi slikami. Začetek točno ob osmih in pol zvečer. Vstop prost.

* Dijaki kuhinje Domovina v Ljubljani so darovale učenke IV. razreda Mladike vsoto 620 K v počaščenje spomina g. Kat. Grošljeve. Odbor Domovine se mladim darovalkam toplo zahvaljuje.

Mariborska porota

Maribor, 19. decembra.

«Če je božja volja, bo Bog že dal, da bo boljše».

Tako je zagrozil dne 6. septembra svoji ženi pristav Peter Sahernik v Zg. Kaplji, tik ob državni meji. Zakonca sta se prepirala, ker je imel Sahernik onstran meje v Hrastu ljubavno razmerje z neko dekle Elizabeto Berdonšek. Pristavil je še «Ne bo več dolgo» in s tako silo sunil ženo v prsa, da je odletela par korakov nazaj. Za Ivano Sahernikovo je ros kmalu prišla zadnja ura. Zakonca od tega prepira naprej nista več govorila. Čez tri dni, dne 8. septembra je prihitel Peter Sahernik k oročnikom na Kaplji in tam javil, da je imel tatove ki so mu baje pokradli 6000 K, čevlje in usnje in ubili ženo. Sodna komisija je našla v Sahernikovi kuhinji na tleh mrtvo truplo Ivane Sahernikove. Pod glavo je imela okrvavljeno brezovo poleno, nad obrvmi pa široko zvezajočo rano. Oročniki so prvotno verjeli obdolženčevemu fingiranemu ropu in ga pustili na prostem. Nadaljnjo poizvedovanje pa je kmalu vrglo sum na Sahernika samega. Pri ponovni hišni preiskavi so namreč našli oročniki na podstrešju globoko v plevah zakopane čevlje umrle, ki bi naj bili ukradeni, kos podplatov in za tramom sliko Elizabete Berdonšek.

V noči pred umorom je pri Sahernikovi sosedki nekdo močno zaropotal na okno, zjutraj pa so našli pred oknom ostrv last Petra Sahernika, ki je s tem hotel ugledati pot «tujem roparju». Kovček, iz katerega bi naj neznan ropar ukradel denar, je bil nepoškodovan, ključ pa je nosila vedno umrli. Kritični dan je bil obdolženi sam doma. Sin je odšel na božjo pot, hčerko pa je poslal na pašo in sam odšel k svoji sestri Jeri Sahernikovi, le da se je odhajaje za nekaj časa še vrnil v hišo «vle napajati». Hčerka je kmalu nato slila na pašo neko stokanec in tudi pes pri hiši je lajal. Ko je opoldne priglana živino domov in pogledala skozi okno, je videla na tleh krvavo mater in dogodek sporočila sosedu Dittigerjevi. Ko se je s to vrnila domov, pa jima je že prišel nasproti obdolženi rekoč: «Okraden sem in žena je ubita».

Sahernik je še pri poroti odločno tajil umor. Novega tudi priče niso nič povedale. Porotniki so z 8 glasovih proti 4 potrdili vprašanje umora in Sahernik je bil obsojen v smrt na vešalih.

Cestna roparja.

Končno nekaj izpremembe v porotni dvorani: po številnih krvavih umorih in ubojih je prišel na vrsto rop. Dne 8. novembra se je pripeljal Ervin Vavpotič iz Zg. Kungote nad Mariborom na večer s kolesom v gostilno Ivane Pahernikove po meso. Pred hišo je naslonil kolo in čakal v veži, da mu odtehtajo meso. V bližini gostilne je videl nekega moškega in tudi v gostilniški sobi je sedel možki, ki se je kmalu nato pridružil možu, ki je bil zunaj na cesti. Kot se je pozneje izkazalo, sta bila to Herman Burdian in Franc Juhart, delavca iz Sp. Kungote. Ko se je Vavpotič vračal s kolesom proti domu, sta naenkrat skočila iz cestnega jarka Herman Burdian in Franc Juhart. Burdian je zgrabil Vavpotiča za nahrbtnik, ga vrgel s kolesa, mu pripeljal dve zausnici in mu zagrozil, da ga ubije, če komu pove, da sta mu vzela kolo. Juhart je med tem odpeljal kolo. Vavpotič je k sreči zdrav pribežal v Pahernikovo gostilno in jokuje pripovedoval, kaj se mu je zgodilo. Roparja so oročniki kmalu izsledili. Burdian je najprej tajil, potem pa dejanje priznal. Oročniku je Burdian tudi povedal, da se nahaja oropano kolo v sado nosniku njegovega gospodarja, kjer so kolo res našli. Na sodišču pa sta obdolženca začela naenkrat tajiti in se izgovarjati tudi s popolno pijanostjo, česar pa nobena priča ni mogla potrditi. V zagovoru obeh obdolženec, kar mrgoli protislovij, dočim slikajo Vavpotiča kot dobrega in resnicoljubnega fanta. Obtožbenca Burdian in Juhart sta tudi pred porotniki vztrajala pri svojem zagovoru, kar jima pa ni nič pomagalo. Porotniki so soglasno potrdili hudodelstvo ropa. Senat je obsodil obdolženca vsakega na 9 let težke ječe.

Clauide Ferrère:

Obsojenci

4. Eva.

Vedno nepremično naslonjen na svojo dimnik, sklanja Pietro Ferrati svojo glavo, kakor da so mu misli pretežke. Kdor razgiba stotoseče ljudi, tudi občuti odgovornost, ki si jo je naložil. Pietro Ferrati gleda pred se in pogled mu bega po zapuščenih ulici zdolaj. Potem se ustavi na razsvetljenem številniku ure, ki stoji na križišču. Kazalci kažejo baš polnoč.

Velika, skoraj gluha tišina vlada sedaj že povsodi. Mesto spi. Ves dan je šumelo, vrvelo, grmelno. Nočna tišina takšnih mest je posebna, skoraj zlovražna. Mogočna je, ker je premagala ves ropot, ki je popreje vladal ted. Svečanejša je, prepričevalna. Nikdo si niti ne domisli, da bi jo motil. Pietro Ferrati nehoti čuti to nad vlado tišine, in je pravkar stopal po platformi po prstih in je govoril sam s seboj le iz tiha. Sedaj stoji nepremično in prisluškuje. Od daleč prihaja iz zraka ropot, ki postaja vedno določnejši. Pietro Ferrati dvigne glavo in posluša. ropot letala, ki prihaja

z juga v ravni smeri proti blokom in se sedaj spušta iz višine...

Pietro Ferrati se naglo skloni in dvigne neko reč, ki leži na tleh pri njegovih nogah, električno svetilko velike jakosti, konstruirano s paraboličnimi zrcali in koncentričnimi lečami, pravi pravcati svetilnik. To pravo postavi Pietro Ferrati naglo na dimnik in jo pritrdi ter nato odpre. Ravni žarek šine v kotu petinštiridesetih stopinj naravnost v južno smer. To je torej prav dober kažipot in zvezda vodnica. Letalo, ki bi hotelo vidni mlačnoba svetla točka. Čim zapazi letalo ta znak, takoj zakrmari, obrne in se napoti naravnost proti temu svetilniku. Deset sekund pozneje pristane in Pietro Ferrati ga spozna: Letalo modela Baby, monoplan, 3-33 m širine, petsto PS, in niti najmanjšega leska na jeklenih krilih niti na kabini iz dvakrat varjenega kristala.

Letalo vodi mojstrska roka naravnost v sredo platforme, kjer pristane gladko in lahno. S sedeža skoči pilot.

Ta pilot je ženska. Sicer ni nikogar v letalu...

Ta ženska se napoti naravnost k Pietru Ferratiju, se mu vrže na prsa, ga žarko objame in poljublja, divje, kakor se poljublja le ljubimci.

Tudi on jo objema in poljublja in ko nagne ona v tem objemu glavo in jej padejo žarki lune v lice, spoznamo Ežo Mac Head Vohr, hčerko guvernerja Siturgicevoga.

Ona in on... kako, da sta se našla baš ta dva na celém božjem širnem svetu? Ona iz krvi gospodarja gospodarjev, on pa vodja upornih junjev? Kakor ee paš najdejo ljubimci... po slučajju. Spoznal jo je, ko je še bil v službi tvornice in ko je konstruiral viseči most. Petindvajset let mu je bilo takrat, njej pa devetnajst. Pri prvem pogledu sta oba čutila, kako ju je preteslo do globin njunih src... pozneje je on nedomoma zapustil Siturgic in izginil, ne da bi bil kdo vedel, zakaj, ni njegov brat ni poznal vzroka. Ona je na tihem mnogo trpela zaradi tega odhoda. Dve leti pozneje sta se naenkrat in po slučajju zopet srečala v New Yorku, in v vročem vrtincu viharnega poletnega dne sta vzela drug drugega in si prisegla, da se več

ne pustita. Takrat jej je on tudi vse priznal, da je odšel svoječasno in tako nenadoma, ker se je izpreobrnil v najradikalnejšega apostola anarhije, v voditelja in osvoboditelja zaslužnjega delavstva, kateremu hoče odslej posvetiti vse svoje moči in vse svoje življenje... Ponosno je sprejela ona to izpoved svojega ljubimca in jo varovala pri sebi, kakor varuje žena sad svoje ljubezni. Ona se s temi idejami nikakor ni mogla strinjati, kajti kri Mac Head Vohra se je pretakala v njenih žilah in ona je imela mnogo preveč aristokratskega ponosa in pa smisla za realnost, da bi bila sledila takšnim utopijam, zlasti pa socialnim utopijam. Toda njena strast za antiko in za zgodovino jo je že v naprej napolnila z živim zanimanjem in navdušenjem za prizor prihajajoče državljanske vojne, ki bodo še huje, še bolj krvave in zagrizene, ko one nekdanje v prošlosti, v dobi patricijev in plebejcev, Marija in Sulle, Robespierre, Lenina... Ni dvomila, kakšen bo izid in predočevala si je v svoji realnosti vedno, da so končno vsi ti voditelji vendar le podlegli, vsi ti zmagaletci... kajti zmagi je brez odlaganja in brez odpuščanja sledil razkroj in propad rase, nato prihod barbarov

in svežih plemen, povratek odločne reakcije, absolutnega despotizma... Vse to jej je bilo jasno. Zato ni dvomila niti sekundo, kakšen bo izid velike borbe... Vkljub temu pa ni poskusila, niti s prstom ni ganila, da bi izpreobrnila svojega ljubljeneja. Ljubila ga je, kakršen je bil, in mnogo prevroče, preveč žarko in docela prirodno, spolno. Če bi se on vdal njenim idejam, njenemu prepričanju, bi izgubil vso svojo veličino in bi več ne bil on, bi več ne bil vreden ljubezni. Vprašanja, ali je res tako ali ne, tega vprašanja si ona niti ni upala postaviti, niti ni želela, da bi kdaj prišlo do poizkusa... Zato je molčala in sprejela ljubezn, kakor je prišla, naglo, nepričakovano, zmagovito, čutno, v kontrastih... In tako se jej je vdala, da bi bila brez pomisleka postala njegova špijonka, če bi bil on to zahteval. Toda on jo je preveč spoštoval, da bi bil hotel zahtevati od nje kdaj kaj več, kakor njo samo in samo njo. Ta dva poedinca, vsak iz svojega sovražnega tabora, sta imela dovolj, da sta bila drug drugega mu vse v ljubezni in nič izven nje.

Baš to je bil tudi njun največji nos...

(Dalje prihodnjiki)

Domače vesti

*** Kralj v oficirskem domu.** V bo-
tato z zelenjem okrašenih prostorih
beograjskega oficirskega doma se je
nedeljo zvečer vršila zabava povol-
nosa rojstnega dneva Njegov. Veličan-
stva kralja Aleksandra. Kmalu po
leketih je prišel kralj s kraljico. Kralj
je bil v generalski uniformi, kraljica
pa v bogati beli plesni toaleti. Po
prvem pozdravu se je kralj nekoliko
časa razgovarjal s predsednikom
kupčine dr. Lukiničem, potem pa je
so svojim prvim adjutantom generalu
ladžicu pozval k sebi gosp. Svetozar-
a Pribeževića, s katerim se je dolgo
o živahno razgovarjal.

*** Božične počitnice na šolah.** Višji
šolski svet je z razpisom z dne 18.
i. m., št. 17. 129 odredil, da se prično
etošnje počitnice na vseh šolah že v
soboti, dne 23. decembra in naj traja-
jo do vstetega dne 2. januarja 1923.
Šolniki pa se ukine v petek, dne 22.
i. m. popoldne in se zopet prične v
redo, dne 3. januarja 1923.

*** Strašne žrtve snežnih zametov**
v Bosni. Kakor smo že poročali, so div-
ljali te dni po vsej Bosni snežni vihar-
ji, kakršni narod že desetletja ne
somi. Nekateri kraji so se izpreme-
nili v pravo puščavo. Tako je v okra-
ju Livnu veled velikih zametov in
nraza zmrznilo 13 oseb, 233 konj, 17
goved in 528 ovac. Snežni orkani, ki
so razsajali štiri dni nepretrgoma, so
zasuli vsa pota in onemogočili vsak
promet. Na posameznih krajih je za-
padel sneg 6 do 7 metrov na debelo.
Vse ponesrečene osebe je zajel snež-
ni zamet, ko so se na konjičkih z dr-
vami vračali iz bližnjih gozdov in jih
zasul s konji vred. V Velikem Ga-
beru, nedaleč od Livna, je 305 ovac
s pastirjem vred našlo smrt v reki
Štrubi. Po uradnih poročilih pa je
razven navedenih 13 oseb ponesrečilo
še mnogo drugih, ker je mnogo vasi,
iz katerih so ljudje odšli pred zame-
tom, a se še dosedaj niso vrnil. Bo-
sanska pokrajinska uprava je odposla-
la v opustošene kraje mnogo voja-
štva, ki je noč in dan na delu, da
omogoči dohod k zasutim vasem.

*** Pravilnik za poštno službo.** Da se
avede enotno poštno poslovanje v celi
naši državi, je ministristvo pošte in
trgovine sklenilo izdati pravilnik za
crotjara poštne službe. Trije deli tega
pravilnika so že izšli, četrti in zadnji
pa izide v kratkem. Prvi del obsega
splošne odredbe, drugi del pisemske
službe, tretji poslovanje s paketi in
denarnimi pismi, četrti del bo pa ob-
segal predpise, veljavne za blagajniško
službo. Vsem poštanim uslužben-
cem je pravilnik dobrodošel.

*** Imenovanja v državni službi.** Na do-
tedanjih službenih mestih so imenovani:
višji policijski komisar pri policijski di-
rekciji v Ljubljani Avgust Del Linz za
policijskega svetnika, policijska komisar
ja Karel Pestevšek v Mariboru in Viktor
Kokalj v Ljubljani za višja policijska
komisarja. — V sodno-pisarniški službi
so bili imenovani za kanliste preko si-
stemiziranega stanja in brez določenega
službenega mesta na dosedanjih mestih
oficianti: Anton Močnik pri višjem dežel-
nem sodišču v Ljubljani, Fortunat Sta-
novšek pri okrajnem sodišču v Gornji
Radgoni, Josip Skrem pri okrajnem so-
dišču v Žužemberku, Anton Kogej pri
okrajnem sodišču v Velikih Laščah in
Mihael Martin Pintarič pri okrajnem so-
dišču v Radovljici. — Marija Lipovšek
je imenovana za provizorno jetniško paz-
nico pri okrajnem sodišču v Celju.

*** Smrtna kosa.** V Litiji je umrla ga.
Gabrijela Trškan, roj. Burger. — V
Hrastniku je umrl gostilničar Jože Ban-
tan, Dasi ni bil našega mišljenja, je bil
kot pošteni splošno čistan. N. v. m. p. —
V Mokronogu je umrl v pondeljek
ugledni posestnik g. Ivan Pleskovič v
visoki starosti 80 let. Pogreb se vrši da-
nes popoldne. Čislani rodbini naše sožalje.

Katera premožnih.

Intelligentnih gospodičen, ozi-
roma vdov, bi hotela posoditi
Din 7000— na mesečne ob-
roke poštemu Slovincu, 29
let staremu, s fiksnim plačo. V zahvalo
zato nudi roko in srce. Cenj. ponudbe
pod šifro „Domačin 7000“ na anončno
družbo Aloma Company, Ljubljana,
Kongresni trg 3. 4326

Notarskega substituta

sprejme 4300
notar Kramer v Dolnji Lendavi.

*** Novi častni kanonik.** Gospod dr.
Franc Ušeničnik, vseučiliški profesor, je
imenovan za častnega kanonika stolne-
ga kapitlja ljubljanskega.

*** Promocija.** Gospod Zvonko Zemljč
iz Slatine-Radenci je bil dne 13. decem-
bra na veterinarski visoki šoli v Brnu
promoviran za živozdravnika.

*** Zdravstveno stanje v Ljubljani.** V
tednu od 10. do 16. decembra se je v
mestni občini ljubljanski rodilo 25 otrok
umrlo pa 15 moških in 12 žensk, torej
skupaj 27 oseb in sicer: 6 oseb za jeti-
ko, 4 za srčno hibo, 2 za življensko sla-
bstjo, 1 za pljučnico, 1 za davico, 1 za
škrlatico, 1 za zastupljenjem rane, 1 za
možgansko kapjo, 1 za rakom, 9 oseb
pa vsled drugih naravnih smrtnih vzro-
kov. Na nalezljivih boleznih je obbolelo
8 oseb: 3 za davico, 3 za škrlatico, 1 za
trahomom in 1 za grižo.

*** Sedež uradnega živozdravnika v**
Braslovčah. Sedež uradnega živozdrav-
nika na Vrnskem in sedež uradnega ži-
vozdravnika pri politični ekspozituri v
Mozirju sta prenešana v Braslovče in
združena tako, da tvorijo občine sodne-
ga okraja gornjogorjskega, politična
ekspozitura v Mozirju in občine sodnega
okraja vranskega v veterinarskem oziru
en službeni okoliš. Posli veterinarske in
živozdravniške službe v tem okolišu
so poverjeni uradnemu živozdravniku
Filipu Kultererju na Vrnskem, ki se
preseli v Braslovče.

*** Lepo božično darilo slepcem.** Prejeli
smo: Za vse dobro vneti g. major Cola-
rič je izročil g. katehetu F. Bonaču kot bo-
žično darilo našim dragim slepcem pre-
lepo vsoto 10.000 kron, ki jo je z veli-
ko požrtvovalnostjo nabral v raznih me-
ščanskih krogih med katerimi so se prav
posebno odlikovali: gđ. Minka Ogorel-
čeva, bč. tovarnarja, g. Fran Lavtičar
in Josip Turk, posestnika. Poskrbelo se
bo, da se ta vsota primerno porazdeli
med slepe kočevskega zavoda. Ne en-
krat, še večkrat, ne samo sporadično, tem
več kar najčesteje naj naš slepi brat in
mladenka občuti kak' solnce žlahtne de-
janske ljubezni v srcih Slovencev gor-
gre! Bog plači! — Franc Bonač, katehet.

*** Delavnice za invalidske proteze.** Za
časa vojne so srbski invalidi dobivali
proteze v Franciji, a invalidi iz ostalih
pokrajin na Dunaju, v Gradcu, Pečuju,
Temišvaru, Zagrebu, Banjaluki in Ljub-
ljani. Po prevratu pa so se ustanovile
pri nas nove delavnice za proteze, ki

obstoja še danes v Beogradu, Zagrebu
Ljubljani, Nišu, Banjaluki in v Trebi-
nju. V vseh teh delavnicah so zaposleni
večinoma invalidi.

*** Spomenik na Kumanovu.** V Beo-
gradu se je sestavil odbor, kateremu
je poverjena naloga, da postavi spom-
enik na Kumanovu. Predsednik tega
odбора, ki je že pričel zbirati prispev-
ke, je g. Stoj. Stojanović, polk. v p.

*** Državna borza dela.** Pri vseh po-
družnicah »Državne borze dela« v Ljub-
ljani, Mariboru, Ptuj in Murški Soboti
je iskalo v preteklem tednu od 3. do
9. decembra 1922 dela 264 moških in 96
ženskih delavnic. Delodajalci so
pa iskali 182 moških in 53 ženskih de-
lavnic. Posredovanj se je izvršilo
174. Promet od 1. januarja do 9. decem-
bra 1922 izkazuje 35.774 strank in sicer
17.195 delodajalcev in 18.579 delojemal-
cev. Posredovanj se je izvršilo v tem
času 10.596. Dela iščejo: stavb. ključav-
ničarji, kovači, sedlarji, vrtnarji, brivci,
pleskarji, črkoslikarji, krojači, šivilje,
strojnik, kurjači, tov. delavci, tov. de-
lavke, dninarji, dninarice, šteparice, so-
ferji, fotografi, trgov. sodruidniki, pisar-
moči, natakarike, vajenci, vajenke itd.
V delo se sprejmejo: rudarji, čevljarji,
livarji, stroj. ključavničarji, železostru-
garji, mizarji, plekarji, strojnik, tapet-
niki, žagarji za beneč. jarem, kleparji,
sodavičarji, slaščičarji, vajenci, vajenke
itd.

*** Zopet eden.** Včeraj se je vršila pred
deželnim sodiščem v Ljubljani končna
razprava v tiskovni pravdi dr. Gregorja
Žerjave proti svojetasnemu odgovorne-
mu uredniku »Jugoslavije« in članu na-
čelstva NSS Čebinu, ki je v več člankih
očital dr. Žerjavu laž. V znani polemiki
z »Jugoslavijo« zaradi nepotrditve izvo-
litve Antona Peska ljubljanskim župa-
nom, je priobčil dr. Žerjav v našem li-
stu izjavo, v kateri je med drugim ome-
nil, da pokrajinski namestnik v Peskovi
zadevi ni mogel drugače ravnati, nego
odrediti, da se vrše poizvedbe s primer-
no obzirnostjo. Ta izjava dr. Žerjave je
dala »Jugoslaviji« povod, da je očitala
v več člankih dr. Žerjavu, da se je zlag-
al. Razen tega je »Jugoslavija« v ne-
kem članku imenovala dr. Žerjava za
smehljivo »žida dr. Žerjava«. Proti ob-
tožbi, ki je je vložil dr. Žerjav zaradi
teh žalitev, se je Dominik Čebin zgo-
varjal, da članov sicer ni pisal, da pa pre-
vzame zanje polno odgovornost in da
nastopi zanje dokaz resnice. Zadeva se
je vlekla skoro pol drugo leto. Kot pri-

či sta bili zaslišani pokrajinski namest-
nik Ivan Hribar in njegov namestnik dr.
Vilko Baltič, ki sta potrdila resničnost
dr. Žerjavove izjave in postavila trdit-
ve »Jugoslavije« na laž. Poskušeni do-
kaz resnice se je »Jugoslaviji« seveda
popolnoma ponesrečil in včeraj je bila
razglašena sodba, s katero je bil odgo-
vorni urednik obsojen na 1000 Din glo-
be, odnosno mesec dni zapor.

*** Ogromen požar v Splitu.** V noči od
sobotne na nedeljo je požar uničil želez-
niške delavnice v Splitu. Škoda gre v
mnoge milijone in je tem večja, ker so
dalmatinske normalnotirne železnice brez
zveze z ostalim prometnim omrežjem dr-
žave, tako da jim preti vsled uničenja
popravnice zastoj. Preiskava o vzrokih
požara je v teku.

*** Ogenj.** Včeraj popoldne se je vnela
lesena baraka Frana Muleca ob Poti v
Rožno dolino in je pogorela do tal. Ka-
ko je nastal ogenj še ni dognano.

*** Zrtev nepredvidnosti.** V nedeljo zju-
traj je Roza Baumann, gospodinja pri
nekem mariborskem krojaču, hotela na
Pobrezju prekarati železniški tir v za-
seki med Tržaško cesto in kaznilnico,
kjer je prehod strogo prepovedan. V
tem trenutku se je pripeljala po tiru lo-
komotiva, ki jo je zadela s tako silo, da
je Baumannova naslednjega dne umrla
v mariborski bolnici.

*** Ribičeva nesreča na zmrznjenem je-
zeru.** Te dni je šel subotički ribič Vrba-
nič Stevan preko zmrznjenega paličkega

jezera in na njegovo nesrečo se mu je
pričel lomiti led pod nogami. V zanu-
ku je izginil pod ledeno skorjo. Ribič
so opazili prizor in takoj hiteli ponesre-
čenemu tovarišu na pomoč ter ga z vrv-
jo izvlekli izpod ledene skorje. Vrbanič
je bil zelo opraskan od leda in tako
zmrznjen, da je malo upanja, da ostane
pri življenju.

*** Velika tatvina.** V poslopje Alojzija
Krefta v Očeslavcih na Stajerskem so
v noči 14. decembra vlomili tatovi ter
odnesli vso obleko in posteljno perilo v
skupni vrednosti nad 150.000 kron. V
isti noči so nameravali vlomiti tudi v
trgovino Josipa Hermana, pa so bili pra-
včasno preprečeni. Tatovom so baje že
na sledu.

*** Usmiljenim srcem!** Mati 9 nedornih
otrok živi v velikem pomanjkanju. Do-
brodoša bi ji vsaka podpora, bodisi v
denarju, blagu ali obleki. Prispevki naj
se pošljejo na upravništvo »Jutra« v
Prešernovi ulici.

*** Pogreša se 44 let stari Franc Kova-
čič,** rodom iz Litije, ki je dne 14. decem-
bra odpotoval od svojega svaka v Mo-
stah pri Rudovljici v Ljubljano, da si
preskrbi potni list za Švico. Ker se ni
več vrnil, domnevajo, da se mu je pri-
petila kaka nesreča. Imel je večjo vsoto
denarja pri sebi.

Odgovorni urednik Fr. Brozovič.
Lastnik in izdajatelj Konzorcij »Jutra«.
Tisk Delniške tiskarne, d. d. v Ljubljani.

Mali oglasi

stanje do 20 besedi 5 Din. 3—, vsakih nadaljnjih 5 besedi 1 Din. — Trgovski oglasi, doplačila, se
premišljajo do 20 besedi 5 Din., vsakih nadaljnjih 5 besedi 2 Din. — Plače se sprej. (Lahko tudi v
— enmah.) Na upravitelja se odgovarja le, ako je upravitelj priložnostno znanec ali odgovor.

Službe

Izurjena stenografinja

(lovenska in nemška) in
strojepejska z daljšo prasko
išče službe. Ponudbe pod
»Januar« na upravo »Jutra«.
4339

Strojepejske,

dobro izveščane, se išče za
notarsko pisarno na deželi.
Ponudbe z referencami pod
»Strojepejska« na upravništvo
»Jutra«.
4321

Inteligentna gospa,

srednjih let, vajena gospo-
dinjstva in kuhanja, išče za
15. januar ali 1. februar mesta
gospodnje k samostojnemu
gospodu Gredu t. fin. dami
kot pomoč gospodinj. Po-
nudbe na upravo »Jutra« pod
»Gospodinja«.
4322

Gospodična

z večletno prakso išče mesta
blagajničarke v večji detajlni
trgovini, najjubilje v manufak-
turni v Mariboru ali Ljubljani.
Cenjene ponudbe do 26. t. m.
na upravništvo »Jutra« pod
»Blagajna«.
4325

Donašalko,

izurjeno, z dobrimi spričevali,
išče za takoj restavracija-
hotel »Strukelj«.
4332

Trgovec,

27 let star, ki je že dlje časa
vodil trgovino z mešanim bla-
gom, z dobrim nastopom,
vaje tudi nekoliko manipu-
lacije z žganjem, išče službe
kot poslovođa, skladiščnik
ali potnik pri večjem podjetju.
Naslov v upravi »Jutra«.

Absolvent

abiturijentskega tečaja, za-
nesljiv knjigovodja in kore-
spondent, išče službe pri in-
dustrijskem podjetju. Ponudbe
pod »Industrija« na upravo
»Jutra«.
4236

Iščem službe

4217
kakoršnokoli pač, zmožen
slovenskega, nemškega, italij-
anskega jezika v govoru in
pisavi. Vzamem vsako mesto

bodisi v Ljubljani ali na de-
želi. Zaposlen sem bil kot
skladiščnik in samostojen od-
govorni urednik pri večjih
trgovinah. Sem zmožen knjigo-
vodstva in korespondence.
Pismene ponudbe pod »K. P.«
na upravo »Jutra«.

Prodaje

Klavir 4320
zelo dobro ohranjen, malo
rabljen, se takoj po zelo ugodni
ceni proda. Vpraša se pri
J. Mazej, Šostanj.

Proda se 4329
skoro nova frak-obleka in
salonska suknja. Ogledati si
se od ene do štirih vsak dan.
Vegova ulica 12/11, levo.

Dva
nova, stalna stroja,
se radi opustitve pisarne jako
ceno prodasta. Naslov v upra-
vništvu »Jutra«.
4295

Makovo seme
za potice nudi po nizki ceni
Sever & Komp., Ljubljana,
Wolfova ul. 12. 4301

Tri tisoč kil orehov

imam naprodaj, cena po do-
govoru, dobava takoj, isto-
tako prodaja jabolka in ku-
puje vse deželne pridelke.
Ivan Jereb, trgovec in po-
sestnik, Dobrava, Gorenja vas.
4299

Nepremičnosti

Lepa stavbna parcela
v mestu se proda ali da v
najem, ker je tudi priprava
za skladišče. Ponudbe pod
»Ugodna lega« na upravo
»Jutra«.
4331

Lokali

Redka priložnost.
Dobro ideoča trgovina z me-
šanim blagom, z lepimi veli-
kimi poslopi na zelo pro-
metnem kraju na deželi, se
radi družinskih razmer takoj
ugodno proda. Išče se tudi
družabnik, oziroma v račun
se vzame malo posestvo.

Išče se posojilo 430:
po K 700.000— na vrednostne
posestre po K 1.500.000—
proti vknjižbi na prvo mesto
10%, obresti, prostim si no-
vanjem, po kurzu veljavi ra-
čunjeno. Ponudbe pod »Sigur-
nost« na upravo »Jutra«.

Išče se kompanjon

s kapitalom od 200.000 F
naprej za otvoritev plodo-
nosnega trgovskega podjetja,
v katerem mora sam osebn-
no sodelovati. Ponudbe pod
»Trgovec« na upravo »Jutra«.
4334

Samostojen obrtnik,

v srednjih letih želi znanj
z gospodično ali vdovo z neka-
premoženja, v vrhu povečanju
obrata. Prosi se le za resni
ponudbe pod »Samostojen
obrnik« na upravo »Jutra«.
4319

ZAHVALA.

Za mnogobrojne dokaze presrečnega sočutja o priliki pre-
brdike izgube našega nepozabnega sina, brata, strica, svaka,
gospoda

Ferdinanda Paara

in za ljubeznjivo spremstvo na njegovi zadnji poti izrekamo
svojo najtoplejšo zahvalo.

Prav posebno se zahvaljujemo prečastitim gg. duhovnikom,
g. dr. Kogoj, uradništvu Kranjske industrijske družbe, urad-
ništvu carinskega urada in slavnemu občinstvu, ki je v tako
obilnem številu prihitelo, da mu izkaže zadnjo čast. Iskrena
zahvala tudi vsem darovalcem vencev.

Na Jesenicah, dne 18. decembra 1922. 4340

Žalujoči ostali rodbine Paarove.

Dobi se v vseh boljših trgovinah za kože ter na veliko pri
BERSON-KAVČUK, d. d. Zagreb, Wilsonov trg 7.

Potrži v neizmerni žalosti naznanjamo vsem sorodnikom,
prijateljem in znancem žalostno vest da je naš dobri soprog,
oče, stari oče in tast, gospod

Ivan Pleskovič
posestnik

včeraj zjutraj po kratkem trpljenju, star 80 let, mirno preminul.
Pogreb se vrši 20. t. m. zjutraj iz hiše žalosti na pokopa-
lišče v Mokronogu.
Mokronog, dne 19. decembra 1922.

4337 **Žalujoči ostali.**

NEVESTE!
Zaloga pohištva, lastna tapetniška delavnica
Od navadne do najfineje opreme. Cene dnevne.
Brata Sever 141/1
Ljubljana, Gosposvetska cesta 13 (Kollzej).

Zlato
polnilno
pero
4330

je primerno darilo za
gospode in
dame.
Cena od 135 do 225 Din.
M. Tičar, Ljubljana
Želenceva ulica.

Ustanovljeno

C. J. H.

galoše | hlače |
sviter | čepice |
gamaše | brisače |
rokavice | modrčki |
steznike | dokolenke |
nahrbtnike | žepne robce |
nožne stajce | perje in puh |
snežne čevlje | vezene robce |
vezeno perilo | svilnate robce |
povojn. gamaše | kopalne plašče |
damske jopice | jutranje čepice |
volnene jopice | volnene čepice |
otročje obleke | ovratnike, manšete |
gumbe za manšete | kombinirane za dame |
batistasto perilo | flanelaste srajce |
naramnice, podveze | predpasnike za dame |
športne potrebščine | volnene trikot - krila |
volnene trikot - hlače | moške volnene jopice |
otročje Tetra - perilo | fine otročje vozičke |
moške športne čepice | svilena spodnja krila |
kuhinjski predpasniki | velika izbira kravat |
volnene in svilene šale | pristno Jäger-jevo perilo |
cele opreme za novorojence | predtiskarija za ročna dela |

C. J. HAMANN, LJUBLJANA, MESTNI TRG 8

Samostojni krojači

trojni in samostojni, dobro izvežbani (tudi s dežele) dobijo za stalno proti kavciji razno konfekcijsko delo na dom. Vpraš. se v Ljubljani, Emonska cesta št. 8 L., v pisarni. 4237

steklenice

Kupijo se dobro ohranjene od kolinske vode, parfumov itd. I. C. KOTAR drogerija 4275 Wolfova ulica št. 3.

Lovski blagor.

4258

Od 15. t. m. naprej je v moji restavraciji otvorena, na novo opremljena

lovska soba

ki je izvršena po načrtih in lastnih umetniških slikah našega domačega umetnika in poznanega lovca g. P. Žmitka, na razpolago vsem lovcom, ki žele uživati v mestu gozdno-lovsko razpoloženje.

PETER KOŠAK, restavracija, Krekov trg 11.

BONAČEV

BELEŽNI ROLEDAR

1923

se dobi v vseh večjih trgovinah s papirjem ali pa direktno v tovarni

J. BONAČ SIN

Ljubljana.

Cena 15 Din, s pošto 18 Din.

Ta koledar se priporoča občin-
skim in drugim uradom,
obratnikom in privatnikom,

ker je kras vsaki sobi ali
pisarni, praktično
sestavljen in tiskan
na lepem papirju.

Perilo

za dame, gospode in otroke
po znižanih cenah
pri A. Sinkovic nasl. K. Soss
Ljubljana, Mestni trg št. 19.

**Najpripravnejša darila
za božič in Novo leto!**

Amerikanski

Singer šivalni stroji.

Singer igle in nadomestni deli. Singer olje, sukanec, svila itd.

Lastna mehanična delavnica, — Prodaja na obroke.

Singer šivalni stroji Bourne & Co., New-York

Centrala za SHS: Zagreb, Marulićeva ulica broj 5.

Podružnice: Ljubljana, Selenburgova ulica 3,

Maribor, Zagreb, Karlovac, Varaždin, Osijek, Vinkovci, Bjelovar in Brod na Savi,
Subotica, Novi Sad, Sarajevo, Mostar, Banjaluka, Tuzla, Dubrovnik, Podgorica,
Beograd, Kruševac, Niš, Skoplje, Veleš, Bitolj, Kragujevac, Zaječar in Stip.
96/I.

Zastopništva v vseh večjih mestih.

**Javna
dražba.**

V petek, dne 22. decembra 1922 dopol-
dne ob 11. uri se vrši javna dražba
enega vagona češkega sladkorja
v kockah v skladišču R. Ranzingerja v
Ljubljani.

Največja izbira

84/III

različnih p'etenin, majic, nogavic
in rokavio pri tvrdki

A. & E. Skabernè Ljubljana
Mestni trg 10

Razširjajte „JUTRO“!

Vsakovrstne
obleke ke-
mično čisti
in barva v
vseh nian-
sah tovarna

Jos. Reich, Ljubljana

Sprejemališče:
Selenburgova ulica št. 4.
Podružnice:
Maribor, Zagreb, Kočevje,
Novo mesto.

**Največja zaloga vsakovrstnih
oblek za gospode, dame
in otroke**

ŠELENBURGOVA UL. 3
NA VOGALU KNAFLOVE ULICE

Gričar & Mejač
Ljubljana

OBJAVA.

Po odločbi Ministrstva za trgovino in industrijo, odd. VI., šte. 4495, razglašeni v „Službenih Novinah“ kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca šte. 243, izdanih dne 1. oktobra 1922., oziroma v „Uradnem listu pokrajinske uprave za Slovenijo“ šte. 115 od 8. novembra 1922. pod šte. 379, morajo vsi zavodi, ki so zavezani javnemu polaganju računov, voditi svoje knjige in zaključne račune (bilance in račun izgube in dobička) v dinarjih, in sicer izza dne 1. januarja 1923.

Razmerje 1 Dinar za 4 krone velja za aktivno in pasivno imovino, izraženo v kronah, brez ozira na datum njenega nastanka.

Ker bomo zategadelj podpisani zavodi od 1. januarja 1923. vodili račune itd. izključno le v dinarski veljavi. prosimo stranke, da se v vseh primerih, v katerih se pōtem korespondence ali na drug način obračajo na denarne zavode, poslužujejo pri označbi denarnih zneskov izključno le dinarske veljave.

Opozarjamo, da bomo v dvomljivih, oziroma nejasnih primerih označenja veljave smatrali to označenje kot označenje v dinarski veljavi; prav tako bomo postopali vselej tedaj, če veljava pri znesku sploh ne bo označena.

Pri tej priliki poudarjamo, da je uradna okrajšava za dinar „Din“, za pare „p“.

Glede hranilnih knjižic strankam ni potreba napraviti nobenih posebnih korakov; osobito pa ni potrebno, da jih predlože v svrhu prepisa iz kronske v dinarsko veljavo. Ta prepis v dinarsko veljavo se bo vršil po 10. januarju 1923. sukcesivno, ko bodo stranke prezentirale knjižice v svrhu novih naložb, pripisa obresti, delne ali celotne realizacije itd.

Vsled sprovedbe vseh knjig in vseh računov iz kronske na dinarsko veljavo združenega obilnega posla se usojamo zaprositi vse stranke, da se v dneh od 28. decembra 1922. do 5. januarja 1923. obračajo do denarnih zavodov le v najnujnejših zadevah ter da uredi vse svoje tekoče posle pri denarnih zavodih v dneh pred in po označenem času.

V Ljubljani, v decembru 1922.

Češka industrijalna banka

Jadranska banka

**Kreditni zavod za trgovino
in industrijo**

Ljubljanska kreditna banka

Obrtna banka

Prva hrvatska štedionica

Slavenska banka

Slovenska banka

Trgovska banka

Zadružna banka

Zadružna gospodarska banka

Hranilnica kmečkih občin

Ljudska posojilnica

Kmetska posojilnica

Kranjska hranilnica

Mestna hranilnica

Vzajemna posojilnica